

Pomaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilne dělał,
Strowja ee
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Cerstwość da.

Njech ty spěvaš
Swérny dělał
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes mana
Njech ti khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokrew ee. P

Sserbske njedželske lopjeno.

Budyschin

31. meje 1925

Bauzen

Gjibčež a naklad Ssmolerjez knihicžiherne a knihárne sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.

Wulhadža lóždu ſobotu a plesji na měhz 15 slových pjenježlow.

Sswjatkovnicza.

Matth. 16, 13—19.

Sswjatkovny čaš je tón prawy čaš, w kotrejž ſo wjeſe-
limy rjaneho bohatſtwa pych, w kotrejž ſteji ſtwórba, wuhoto-
wana a žohnowana wot njebjeſkeho ſtworicžela. A w tuthym
lécze je naſche wjeſele woſebje mulke, hdyž widžimy, ſo je Boža
wſchehomóz wſchu naſchu ſtyſknoscž, kotrež ſmy drje měli, tak
rjenje wotwobrocžila, a ſmy ſaſo ſhonicž ſmeli, ſo je wſcha
naſcha staroſcž, kotrež ſej tak husto čzinimy, zyle podarmo byla
a ſo Bóh ſwoje ſlubjenje džerži tež w tym, ſchtož je nam
prajík wo wuſhwje a wo žnjach. — W starym Izraelu a tak
tež we Jeſužowym čašu věchu ſwiatki žnjowý džalny ſwiedžeń,
tam, hdyž w horžym kraju věchu žně měžazh předy hacž pola
naſ. Sa naſchu křeſćijansku zyrkej paſ ſu ſwiatki ſlónčny
džen pječđežacždnjowneho čaša wjeſela po jutrah. Dha ſo do-
pomnimy dopjelnenja teho, ſchtož věſche Jeſuž ſlubil ſwojim,
ſo budže wulath ſwiaty Duch, w kotrehož možy potom prěni
ſwiatkovny předat Pětr wustupi tak, ſo bu na jenym jenicžkim
dnju tři třízaz duſchow křeſćijanskej zyrkej pschidatych. — A
tola, wſcho dopomnjecže na tamny ſwiatkovny džiw nam nicžo
njepomha, hdyž ſami nicžo njeſacžujemy wot tuthym ſwiatyml
Ducha, hdyž tutón Duch njebudže cžerjaza, wabjaza, pschewinjoza,
dobycžeska móz w naſ.

Ssu možy, kotrež maja wliw na naſche živjenje, paſ k do-
bremu paſ k ſtemu. So bychmy my a psches naſ ſaſna
křeſćijanska zyrkej ſtała pod wliwom ſwiateho, ſwiatkovneho
Ducha! Lehodla prajimy:

O poj wſhak, DUCHO wěrny, a ſastup pola naſ!

Njech tež ſwét ſo napschecžiwo ſtaji: ty daj nam
wusnacže,
Njech naſcha móz woſlabnje: ty daj nam dobycže.

Naſch teſt naſ wjedže do čaſa, w kotrejž ſwiaty Duch
hiſchcze njeběſche wulath. Jeſuž praſcha ſo ſwojich wucžom-
nikow, ſchto praja ludžo wo nim, ſchto wón je. Dha ſkly-
ſchimy, ſo tamny čaš hiſchcze njeběſche pósnał Jeſuža. Woni
jeho maja ſa Jana křeſćenika, kž věſche wot morwych ſtanych,
ſa Eliaſha abo ſa Jeremiaſha abo ſa tych profeſorow jeneho. Wſcho,
ſchtož je Jeſuž w ſwojim předowanju pſchipovjedał, jeho ſlutki
a džiw, jeho zyla čiſta, ſwiatata woſoba njeje ſamohla, tam-
nemu čaſej wocži wotewricž, ſo bychu widželi, ſo ſteja hižo
předža nutſlach w ſpocžatku králeſtu, kotrež chze ſebi Mefias
ſałožicž na ſemi. To je to, ſchtož namakamy tež w naſchim
čaſu pola jich wjele, kž maja Jeſuž ſa najlepſeheho, naj-
doſpołniſeheho čłowjeka wſchich čaſow, ſa wulkeho profeſtu, ale
tež niz ſa wjazy. —

Temu ſteji napschecžiwo, ſchtož praji Pětr ſam ſa ſo a ſa
ſwojich ſobutwucžomníkow na ſenjewe praſchenje: „Schtoža paſ
wý prajicže, ſo ja ſhm?:: Ty ſy Křyſtuž, teho žiweho Boha
ſyn.“ A Jeſuž tu praji, ſ wotkal je Pětrej tajke pósnače pſchi-
ſchlo: „Pſchetož eſelo a krej njeje czi to ſjewila, ale mój Wótz
w njebjeſach.“ Boži Duch je to w nim ſlutkovał. To je ta
móz, na kotrež Jeſuž ſwojich wucžomníkow poſa, hdyž jim
ſlubi ſwojeho ſwiateho Ducha: „Hdyž paſ tón troſchtař pſchincž
budže, kotrehož ja wam poſlacz budu wot teho Wótza, tón
Duch teje wěrnoſcže, kž wot Wótza wulhadža, tón budže
ſhwedežicž wote mnje.“ Schto je tutá móz, to widžimy runje na

Pětci, kíž tu dawa tajke wježele ſwědczenje pſcheczivo ſwětej. Hdyž pſchilhadža ſa njeho ſchtunda ſpýtowanja, dha je ſabyl na tajke ſwoje ſwědczenje a wón ſaprěje ſwojeho ſenjeſa. Ale hdyž budže potom k ſwiatkam połny ſwiateho Ducha, dha je w nim nowa móz ſjawnego wuſnacza, ſo ho nikoho a niczeho wjazy njeboji; tutón Duch jeho wabi a czéri, Jefuža a jenož Jefuža wuſnacz pſched wſchitkim ludom. Dha widžimy, ſchto chze ſwiatki Duch w naš; Wón chze naš czinicz nowych czlowjekow, chze w naš wubudzicz nowe žiwjenje, chze w naš ſałozicz a nje- dželomne krucicz ſjenoczeństwo ſ Chrystužom. Ssmy ſwuczeni, hdyž ſo ręčzi wo ſwiatym Duchu, pſchedewſchem myſlicz na to, ſchtož je ſo tam ſtało w Jeruzalemje, hdyž buchu wſchitz, kíž bęchu ſwědkojo ſwiatkownego džima, fatorhnjeni, tak, ſo eži jeni prajachu: „Schto chze ſ toho bycz?” a eži družy: „Woni ſu ſo w ſlódkim winje wopili.” Schtož pač chze widžecz a pósnačz, tak tuta móz ſwiateho Duchu dale ſkutkuje, tón njech hłada do ſtawisnow Chrystužoweje zyrkweje wſchech lěſtottkow. Schtož ſu tam Chrystužowi wucžomniz, a ſ nimi potom woſebje Pawoł po ſwojim wobroczenju pſched Damakužom ſapocželi, wabjeni wot ſwiateho Duchu, ſo ſu ſwědczenje dawali wo Jefužu, žiwym ſyuu Božim, a ſu jeho kraleſtwo wupſchestrjeli, to widžimy potom na tych, kíž ſu jedyn ſud po druhim dowjedli k Jefužej; to ſu byli mužojo, kíž ſu wſcho wopuschęzili, kotrychž wutroby bęchu napjelnjene ſ luboſežu k temu ſbóžnikoj. Njech czescz, njeſte ſu ſu, njech bohatſtwo ſu phtali; jenož to ſu w ſebi czuli, ſchtož prajitaj Pětr a Jan pſched wýkolej radu: „Mój wſchak ſo teho njemóžemoj wostajicz, ſo njebychmój ręčatoj, ſchtož ſmoj widžiloj a ſtyschaſojo.” Schtož ſu kſcheczijenjo w starym čaſzu, kaž w naſchich dnjach dyrbjeli ſhonicz a na ſo wſaez na pſcheczehanju, na czežkim domach phtanju, na ſchpotowanju a hidženju a njepracheczelſtvo! Kóžde druhe hibanje, ſotrež by mělo tak wjele czerpicz, wono by dawno kóñz brało. Ale ſwědczenje wo Chrystužu klinči hiscze dženža a njebudže mijelczež hacž na poſledni džen, dokelž njeje czlowiſka móz, ſotrež je czéri, ale je móz ſwiateho Duchu. Tutej móz chzem ſo nam njeſte czahnył, ſo by tež naš hotowych czinił k tajkemu ſkutkej wjeſteleho wuſnacza. Tuž hiscze ras: O pój ty Ducho wérny, a ſastup pola naš! Njech tež ſo ſwět napſcheczivo ſtaji: ty daj nam wuſnacze.

A njech naſcha móz woſlabnje: ty daj nam dobyče. Dželo w Božim kraleſtwoje je czežke. Druhdy chze ſo nam ſdacž, kaž by wſho tuto dželo podarmo bylo. Widžimy w Božich domach husto wjele prósnych měſtnow, wěm, ſo je wjele ſwójbow, ſotrež ſyła njeſnaja pucž k Božemu domej. Liežba ſpowiednych hoſeži woteběra. Šwjaski ſwiateho ſchtanta mandželſtwa ſo roſwjasaju. Njeprzechwilecž a mandželſtvołamanje ſerjetej kaž jěd na naſchim ludowym žiwjenju. Kač wjele starſkich, kíž nje- wjedža wjazy, lajk u czežku ſamolwitoſcž maju na ſwojich džeczoch. Hrěch, tuta ſtažaza móz, knježi we wſchech worſchtach, horjelach a delkach. A ſwět ma ſ tym, ſchtož poſkiczuje ſe ſwojim ſachodnym wjeſtelom, wulki pſchiwiſſ. Móhli dha ſo džiwacž, ſo eži, kíž ſteja w džele w ſenjeſowej winiz, chzedža druhdy woſlabnjež a ſadwělowacž?

Ale Jefuž ſam, kíž je nam tute czežke wojowanje do předka prajil, wón naš požylni tu ſ tym, ſchtož k Pětrej praji, poſkujo na jeho mjenou, ſotrež rěka ſkala: „Ty ſy Pětr, a na tu ſkalu chzu ja twaricž ſwoju zyrkej, a te heſke wrota nje- dyrbja ju pſhemóz.” ſ tym njecha prajicž, ſo budže Pětr jako czlowjek njepronalny ſałozk jeho zyrkweje, ale ſo tutu zyrkej njebudže žadyn čaſh pſhemóz, tak doſho kaž w njej placži jako ſiwe wuſnacze a ſwědczenje: „Ty ſy Chrystuž, teho ſiweho Boha ſyń.” Schtož Jefuž tu praji wo ſwojej zyrkwi, ſo tež

heſke wrota njeđyrbja ju pſhemóz, to napjelní naš pſchezo ſaſo ſ nowej mozu a wježolej ſhrobloſcžu do naſcheho džela, ſotrež je w naſchim čaſzu nuſniſche hdyžli hdy prjedy. A połni po- nižneho doverjenja poſběhnjem ſwoje modlitwy k temu ſenjeſej naſcheje zyrkweje, ſo by nam wuhotowaſ ſrawe bohate ſwiatki, ſo by nam dał ſwojeho ſwiateho Duchu, tak ſo bychmy w jeho možy dale wojovali, wjedžo, ſo budže ſkócnjenje tola jeho to dobyče.

Sſwiatki tu ſu! Boži Duch je hotowy tež k nam pſchiuež. Njeđajmy jemu nimo hicž. Boži Duch je móz, ſotrež wſchu ſlaboſež pſchewinje. Bóh daj nam wježele ſwiatki pſches ſwo- jeho ſwiateho Duchu, wo ſotrehož proſhymy: O pój ty Ducho wérny, a ſastup pola naš! Hamjen.

Na ſwiatki.*)

Hłob: Njebudž ſparna, moja duſcha! ze.

Miły deſcheczik woſradź, Božo, wutroba doſež lačna je! Wótcze ſ njebieſow ſpožcz ſbožo, ſo kraj ſuhi ſalczeje, — dar daj Duchu ſwiateho, ſo by na mnje wulaſ ſo; kaž ſo żołma ſylnje ſeñdze, njech tak wutrobu mi pſchendze!

Duchu ſwiatky, ſylnoſež ſprawnych, woſohacž mie Ihudeho; witacž w towařtwač cze ſjawnymy chzu a pſchicž tebi ſo! Wucžiſz moju wutrobu, ſežin ju ſwoju hoſpodu, woſtron ſadžewanje ſ njeje wježeloſež ſ njebieſkeje!

Hdyž wótz we žiwjenju tudy, kíž wſchak ſy je ſ pſchirody, džeczom ſwojim dawa druhdy dobre daru pſcheczelny: nječył, kíž Wótz dobrý ty rěkaſtarej daj woſtajnje pſchi mni bycz a wucžicž mie, ſo bych prawdze ſlužiſ ſwěru brónjeny ſe ſiwej wěru!

Tak ſo podacž chzu ja tebi, k czeſczi twojej ſwjeſcicž ſo a tež ſtajnje ſadacž ſebi do towařtwa twojego, hdyž czeſcž Wótz ſe ſsynom ma a je radoſcž njebieſka, tam cze ſiwej poſběhuju, jandželski ſpěw ſanoſchuju. —

* (Se ſatſi. ſpěw., čo. 143) M. Kramer, 1646—1702; — ſejerbiſczejil M. U.

Šwjatki pod bělej brěſicžku.

Šwjatkownicžka to, ſlónežna, czopka, czicha ſwjatkownicžka na wžy. Pſchede wžu na hórzy ſteji brěſicžka w młodnej pſchecnalécža, ſotrež dženža woſebje ſwiedzeňſka. Žeje ſelene ſopjenka ſybola ſo krafniſe w ſlóncžku, tam a ſem kolebane pod duwanjom czopleho poſvětra.

A pod brěſicžku na ſelenym trawniku někotſi ſi wježneje młodžiny, hólzy a holzy. ſſedža tam, leža tam w trawje, bjeſadujo někotſi, mijelczo družy, hladajo horje k njebieſkim módrinam.

„Jan, hdyž ſy ſo tak ſahladał?” wopraſcha ſo Jurij towařſcha, kotryž, w trawje ležo tak doſhi hacž bě, runu měru hladasche do módrých njebieſow.

„Wón měri tu doſokoz a ſcheroſoz a wýkoloſoz njebieſow a ſebi myſli, ſo ju dowuměri ležje hacž hwěſdarjo!” rěka Pětr.

„To ſy ſkoro trjeſhil!” wotmolwi Jan njemyleny wot žortniweho towařſcha. „Myſblach ſebi na dženžniſche předowanje a dozyła na to, ſchtož ſwjatki pſchipowjedaja, a k tomu na tute doſoke a ſcheroſe a wýkole ſjebeža. Cžim dleje to ežinju, ežim

bóle spósnaju, so mějše knjés farat prawo, hdýž pschi tym snatu stucžku naspomni, kotrež kym wschitzy w schule hžo wuknigli:

„Wschón našch rošom s mudroſču je cžma,
My kym bžudne džecži!“

„A tola džecža“, rjekný Lenka, „cžlomske džecži tak jara mudre býč a wschitko wjedžecž!“

„Haj, wjedžecž, so to, schtož je bylo, bylo njej!“ sawoła Marka.
„Knjés Žesuž njeje był, praja, a Bóh tež njeje, mudruja!“

„A wo Božim Sswjathym Duchom dozyla nicžo njewjedža!“ doda Rejska.

„A to wschitko tohodla, so njewrja!“ roškudži Jan. „Wéra i tomu ſluscha, ta wéra, kotrež wě, tón jedn wulki Bóh, kž wschitko tole wulke nadobne a rjane ſtvari, je tola pschi naš tudý!“

„A to w Sswjathym Duchu!“ dokonči Marka.

„Haj, Marka! A mi je pschezo tak, hdýž ſebi wěz rozmýſluju, kaž tež runje předy, so ſu Sswjatki pschede wschém našch ſwiedžen!“

„Alle cžehodla niz hody?“ woprascha ho Arnoſcht.

„A cžehodla niz pschede wschém jutry? pschistaji Jurij.

„Wý nježměže to wopak ſrosumicž“, wotmolwi Jan. „Našch Bóh ſjewi ſo nam jako luby Wóz hody, a jako lubowaný ſwérny wumóžnik w pôstnym a jutrovnym čažu. Dženža pak a dozyla w zlym našchim čažu ſewja ſo nam wón jako Duch. Našch čaž je ſwiatkowný čaž, je čaž Sswjateho Duchu! A cžim bóle ty ſwiatkownemu duchej ſwoju wutrobu wocžinisch, cžim bóle Bóh w Tebi a Ty w Bosy. Tak je to našch Knjés Žesuž prají, tak nam to dženža knjés duchowný wulži a tak ſebi ja to myſlu, — abo ně, tak ja to wérju! Haj, móžu wam prajicž: ſa kym ſebi teho wěsth!“

Wschitzh mjelečachu.

„Jan!“ rjekný ſkonečnje Lenka, „cžehodla nježby ty ſtudenta bohoſklowstwa?“

„To dyrbisich ſo nanoweje móſchnje wopraschecž, Lenka! ſeho wutroba by drje haj prajila, jeho móſchen pak woła lute ně, ně!“

„A je rjenje, so mam tebje tu!“ praji Rejska, kaž cžyka jeho troſhtowacž. „Hdýž tu ty njeby był wjazy, njebychmy tajlich rjanych hodžinkow meli wjazy, kaž to nětkele tak husto mam, a tak tež tu dženža pod naſchej rjanej bréſyku. To dyrbieže mi tola wschitzh pschidacž!“

Pschihloſhowanie bě powschitkowne. Wschitzh, kotsiž tam hromadže, běchu ſebi mjes ſobu dobri towařchojo a towařchki a běchu tež w tym psches jene, so njemějachu ſa to najwjetsche a najrjeſtsche na ſwécze ſwétne wjeſele a juſt, kaž tak husto nětke mložina, ale ſo ſ dobrým pocžinkom a waschnjom jednocžachu wjeſelu a radoſeziu wutrobu. A to bě jim tak rjez pschi narodžene. Tež domach pola nich bě to tak w ſerbſkých domach a ſtatoſach.

II.

Sswjatki to, wětrojte ſwiatki. Bréſyza pschede wžu ſchumi ſe ſwojimi mlodnými ſelenými ſopjenami, dokež wětr mózni ſaduwa. ſsama pak tam tež dženža, ſwiatkownicžku, njeje.

Ke bělmu pschihemu ſchtomej ſlehnjeny ſteji tam mužki. ſe žnadiž 40 let starý. ſe ſewjera na ſi, klobuk leži w trawje; hlaďa k ranju, hlaďa k módrym wjakoſczam, mjes tym torha wětr jeho ropr, jeho hloſy, a wýſche njeho ſo ſybolaze ſopjenka bréſyž.

Pohladach-li jemu mjeswocži, pytnjeſch, ſo tež w nim wichor. ſnutkowne wojowanje ſewi ſo we wózkomaj, na zlym mjeswocžu.

„Móbre wjakoſče!“ ſchepata jeho ert. „Rak husto kym na tuthym měſtnje k wam hlaďa. — Rak husto tež ſwiatki! — Wěm,

raf tu na tuthym lubym měſtnje ležachmy a rak ja ſwědečach wo tym, ſo Ty, Ty Knjéze Božo, pschi naš tu na ſeni w Sswjathym Duchu! Haj, klyschi ſameho ſo rjez: ſa kym ſebi toho wěsth!“

Prawiza pschezi kij a ſjedže k wutrobie. Wózzy poſběhuje do ſelených halosow ſchtoma: „Haj, haj, kaž waž wětr torha, tak torha wětr tež halosy na ſchtomje cžlomjeſtwa! — Kunje tak a hiſcheze mózniſcho! — Někotru wottorhnje a cžiſnje do hľubiny!“

Wětr, kotrež ſana — haj, ſan to bě — torhaſche, bě wětr ſwětonahladov, ſwětomudroſče. Tutoř torhaſche tón w nim ſruče a hľuboč ſaložený ſchtom kſcheczijanskeje wěry. Čažh a wobſtejnoscze běchu ſana dojedke ſ cžiſeje wjeſki do dalola, a tam bě jeho ſhrabnylo ſnutkowne wojowanje, wulhadžaze ſe ſwotkujich pschiczinow: ſwobhád, naſhonjenja, cžitanje a druhe. ſan njebe ežekal psched nimi, bě wostal tam, hdýž bě ſtajeny, bě wojował, a wojowasche dženža hiſcheze tam pod bréſyžu.

Ke tutej bě ſhwatal, předy hacž, domoj pschihedſchi, dónidže do ródneho ſtatoſa, hdýž bratr ſe ſwojej ſwójbu ſydelesche — a pschi nim staruſchi nan ſe ſchědžiwej maczeſku.

Móz ſubeje, droheje domiſny wſa ſamotneho tam pod ſchtom do ſwojeju luboſčepoſneju rukow a majkaſche pschi wſchém wětrje zunjo jemu licžh, haj wutrobu, duſchu. ſbožowne a pobožne mlode lěta, ſtarſchej, bratſja, kotrež, towařchko, towařchki, zyla domiſna to psched nim tam — a w nim bóle a bóle to ſedzenje, ſo by to wſchitko bylo ſažo tak a wón ſbožowny kaž něhdy. „Ty, kž Ty tam w módrych wjakoſczach kralujesč, Ty, mój Knjéze a Božo, a kž Ty tola tu na tuthym měſtnje, ja proſchu Tebje, ſpožč k ſpožownemu domoſkhodej do droheje domiſny, mi tež domoſkhód do wjeſeleje wěſteje wěry, w kotrež ſym něhdy tu na tuthym měſtnje k Tebi ſhladowaſ a k Tebi ſo modli! Mój Božo, Ty DUCHO ſwiatkowny, njech tež we mni ſchumi, njech je to ſwiatkowne ſchumjenje, kotrež ſawoſtají japoſchtoſku wěſtoſež a wjeſeloſež!“ Tak modli ſo tam pod bréſyžu, hladajo k módrym wjakoſczam. ſeho hubje ſo hivatej, jeho duſchu woła, a cžim dlěje tam tak ſteji, cžim měrnishe je jeho wobliežo. ſeho duſchi bywa měr, bójſki měr! Je tak, je pschezo tak, kaž wulki Augustinus praji: „Moja duſcha je njeſpoloſna we mni, doniž njenamaka, Božo, poſoja w Tebi!“ — —

„Pomhaj Bóh, Jan! a witaj do domiſny!“ ſallineži ſ doboſm hloſ a ſ ſtečkow ſady ſana, psches kotrež ſczežka do wžy dže, wuſtupi žónſka.

Jan ſo ſatorhnywſchi ſo wobroczi a ſawoła: „Rejska! — Džak, wutrobný džak ſa tajke poſtrowjenje!“ Tlocži jej ruku, ſebi ſ druhé ſuku wloſy, kotrež bě jemu wětr do woblicža ſehnaſ, hlaďkujo.

„Sa pschindžech“, praji Rejska, „ſo bych tu naſchej bréſyžh pschinjeſbla ſwiatkowny poſtrow a ſ njej ſo roſmoſhwala!“

„Haj, naſcha luba ſtara a dženža w ſwojej mlodnej ſelenej psche ſažo zyle mloda bréſyža! — Alle dženža je troſhku bóle wichorjate hacž tehdý ſwiatki, hdýž hromadu k módrym njebjemam hlaďachmy a rjane ſwiatki ſwječachmy, njeſabhywſchi toho, kotrež nam je wobradžil!“

„Haj, to hižo doſhe lěta! A wſchitzh jow wjazy nježbu na tutej ſemi ſ tyc, ſ kotrež ſa na tuthym měſtnje husto a tak tež tehdý hromadže!“

„A my, Rejska, kž tu kym, a mój, kž tu dženža tak ſamaj ſwiatki ſwječimoj, kym mój tajkaj hiſcheze kaž tehdý?“

„Jan! Wjèle je ſo pscheměnko, wjèle kym naſhonila, wjèle tež ſhubila w tuthych lětach, dwojake pak zyle wěſče njeſhubich: jenu wjeſolu, ſpěvazu, wěrjazu duſchu, ſ kotrež runje džeržecž chýžh tu pod bréſyžku ſwiatkowne roſpominanje, a jemu wutrobu, kotrež to, ſchtož domiſna a ſchtož teje domiſny, ſubuje, cžeſeži a ſej ſhwali!“

„A ja, Rejska, þym pschischoł dom, þym domach dženja tudy, haj, praju dwójzy domach. Szym sašo domach tu w naszej rjanej, lubej domisnje, a þym domach sašo w domisnje wérh, w lotrež pobožna cžłowſka duscha domach dužy po seriskim puczu! To sačžuju s wulkej džałownoscju runje nětke, pschetož, Rejska, w tej jenej domisnje njebeh a psches tu drugu džehu to wichory laž nětke psches tutu naschu lubu domisnu!“

Tuž, Tano, budž dwójzy wutrobnje witany dom do domisny!“

(Psichodnje dale.)

Zyrkej a stat.

„Sskužba sa sjawne dobre“ — Wohlfahrtspflege — je nětke něchto, schtož je nusne a sa czož so wjèle džela, wožebje tež wot stata. W Sakskej mamy schule, lotrež sa tuto dželo pschihotuja mužskich a žónske. „Schula sa sjawne dobre“, lotrež „krajnemu swjaskej bluzby kschesecijanskich žonow“ bluscha, — w Drježdžanach, Kaulbachstr. 7, — sapocžne w oktobru tuho lěta nowe, na dwie lěcze wotměrjene wuwucžowanje sa mužskich. „Salon sa sjawne dobre sa Saksu“ — Wohlfahrtspflegegesez —, kotrež wot měrza tutoho lěta placzi, žada ſebi wjèle mozow sa wukonjenje wotpohladaneho džela. Mjenowana schula, lotrež hacž ſem jenož sa žónske dželasche, chze tehoda naſpomnjene roswucžowanje sa mužskich k swojemu dotalnemu dželu pschidželiež a prožy wo to, so bychu ſo wſchitzh cži, lotiž chžli do tuteho džela ſastupicž, bory ſamolwili. — Runje tak wosjewja „žónska schula sa fozialne dželo“, ſo ſo w oktobru ſ podobnym roswucžowanjom sa žónske sapocžina.

Wſchelke ſ bliſka a ſ daloka.

Nascha ſakila evangelska zyrkej!

W 7. čižle swojego ſakolskeho ſopjena woſewja nasche ſakſke krajne konſistorſtwo ſczehowaze woſjewjenje:

„So bychmy po móžnosći ſwefcili, ſo ſo nasche herbsko-němske a němsko-herbske wožady ſ duchownymi, lotiž ſu herbskeje rěče mózni, ſastaraju, ſym wobſamkyli, ſalžicž ſtipendium, 100 hrivnow na ſemester wucžinjaze, a to ſa bohožlowza Lipſčanskeje univerſity, kotrež herbsku rěč na wuſknjenje a ſo na to ſwjasja, ſo ſo po wobſtathch pruhowanjach k bluzbje w herbsko-němskich ſaſſlích ſaſtojnſtwach w naschej krajnej zyrkwi poſſicži.“

Tutón ſtipendium dýrbi ſo w tuthym ſemeftru k přenjemu rafej wudželiež.

Samolwjenja ſo njech ſapodaja hacž do 1. junija 1925 pola naſ, a tuthym njech ſo pschipoſoža wopízma wo ſtudijach a wo na wuſknjenju herbskeje rěče a wobſruckenje, ſo je ſamolwjet ſwólniwy, poſdžiſcho wſchewſacž herbsko-němske ſaſſtwo w krajnej zyrkwi.

W Drježdžanach, 8. meje 1925.

Evangelsko-lutherſke krajne konſistorſtwo. Seyler.“

Sym na tutu wulku a wažnu pomož, kotrež nasche krajne konſistorſtwo herbskim ſtudowazym kóžde poſlēta poſſicža, w naschim ſopjentku hižo pokafali. To je wožebita pomož ſa herbskich ſtudowazych; pschetož ſa druhe powſchitkowne ſtipendije a pomož ma herbski ſtudenta runeho prawa ſ němskim. Kak by bylo, hdž by tež pruska evangelska zyrkej něchto podobne wuſtajila?

Alle ſchto nět, hdž tu herbski bohožlowz w Sakskej njeje, liž mož ſo ſamolwicž? Njeby to potom herbski lud ſebi to wopízmo wuſtajil, ſo je ſo ſam pschewalo ſtarat ſa ſebje ſa-

meho? Njebyxjal wón nětce cžim bôle ſwoje možy napinacž, ſo by ſo ſe ſhromadžimi mozami radžilo, herbski lud ſastaracž wožebje ſe herbskimi wucžerjemi?! Poſphyt ſa to cžini nětke herbska předatſka konferenza ſ tym, ſo by ſbudžila „ſwjaske herbských wožadow“. Podobnu pomož, kaž wot nascheho krajnega konſistorſtwo, móže tež jenotliwz abo tež hewal jenotliwe towařſtwo abo ſjednocženſtwo poſſicži; trjeba jenož runje tajke abo druhe ſtipendijum wuſtajicž, móže tež mjeñſche abo wjetſche byč. To by woprawdze dobrý ſtuk ſa nasch narod był! W ſakubowych wuſtajenjach mějachmy — a mamy hižo něchto podobněho.

Tuž njech pak tež nětke naschi młodži hólzhy a runje tak ſtarſchi naschi hólzow, ſ nimi ſobu naschi wucžerjo a duchowni, ſo ſwěru ſtaraju, ſo bychmy duchownych a druhich wucženych tež ſa dalsche cžazhy měli. Hacž dotal bě ſa ſtudowazych žaneje abo jenož maleje pomož; dýrbi tu nětko pomož wjetſcha a mała byč a žani, lotiž ju wužiwaju?!

— Gserbska předatſka konferenza ſeňđe ſo ſrjedu po ſwiatlach w Gserbskim Domje, ſo by $\frac{1}{2}$ 10 hodž. dopoldnia ſe ſwojej hłownej ſhromadžisnu ſapocžala. Tuta ſměje wo wſchelakich wažnych dyplach jednaž: Gserbske ſpěvaſſke a dorohudženje wo tuthym džele; „Pomhaj Boh“, jeho dalsche ſarjadowanie a ſamolwite redaktorſtwo; ſwjaske herbsko-němskich wožadow; herbska ſuperintendentura; dochody kantorow herbsko-němskich wožadow. Nimo tohole to a tamne. Tuž njech ſo ſ dyplom wſchitzh duchowni ſeňdu.

— Lubijſki zyrkwiny wołrjež bě 10. meje woliſ ſwojeho duchowneho ſastupjerja w synodze; wuſwoliſ je ſo ſ. farař Stanisław ſosborſki. Wón ſnaje žadanja Gserbow, wožebje ſchtož herbsku ſuperintendenturu nastupa, a chze tute žadanja ſastupowacž. Poſhejemy jemu Božje žohnowanje ſa tuto ſaſtojnſtwo. — Do Lubijſkeho zyrkwinego wołrježa bluscheja ſe němſko-herbskich wožadow Ketsizy, Bukežy, Kotežy, Moſacžizy.

— W Berlinje běchu evangelske zyrkwinne ſtrony 19. meje do zyrkwe ſw. Trojicy ſhromadžisnu powołale, kotrež chžysche wuſtupicž pschecživo pschiberažemu wopitſtu a ſa wožadne prawa. Tutu ſhromadžisnu molachu wot wſcheho ſpočatka worakowé wožobý tak, ſo bě to wuhanjenje Božeho domu. Šaſko general-superintendenta D. Burghart rěčesche, hewrjekachu tak, ſo dýrbesche ſastacž. Šhromadžisna protestowaſſe pschecživo tomu, mózne ſpěvaſſhi Lutherowý kherlusch. So njeby ſak ſo Boži dom bble wonjecžesčit ſ takim hewrjekanjom, ſkóncžichu ſhromadžisnu, tak ſo njemóžachu dalschi rěčníz ſožyla rěčecž. Nježiwaſo teho pschecžischčachu ſo někotři harowarjo hacž k woſtańiſchežu a wołachu wſcho mózne hanjaze na ſastupjerjow wožady, doniž polizija zyrkej njeurumowa. — W cžejej bluzbje ſtejachu nětko tucži hewrjekarjo, w bluzbje palenzoweho čerta abo antichrista ſameho!

Wutrobnna prōſtwa.

na wſchech čzitarjow nascheho njedželſkeho ſopjena

„Pomhaj Boh“.

Zena knihovna trjeba nuſnje ſczehowaze čižla ſ lěta 1921: 1, 12, 30, 45 a 50; ſ lěta 1922: čižla 8 a 18; ſ lěta 1923: čižla 14, 15, 19, 32 a 39.

Wſchech lubych čzitarjow naležnje prožymy, ſo bychu, jeſi tute čižla ſami dale njetrjebaja, je nam dobročiſtve wotſtupili.

Wudawařna na lawſtich hrjebjach 4.

Samolwity redaktor: farař W. H. g. a c. w. Moſacžizy.